

udøve en større Virksomhed. Jeg vilde derfor foretrække, at man i mange Sager sagde: De kan afgøres ved Underretterne; og er man ikke tilfreds med det, saa kan man appellere til Landsretterne.

Den højtærede Minister vil med Hensyn til Forslaget vinde Forstaaelse hos vort Parti, og vi vil arbejde med paa at faa det igennem. Jeg haaber, vi kan faa de fleste af Lovforslagets Bestemmelser gennemført i indeværende Samling og saa faa en samlet Lov optrykt af de gældende Regler; for de bliver efterhaanden noget indviklede.

Axel Møller: Jeg vil begynde med at udtale min Anerkendelse til den højtærede Justitsminister for det store og betydelige Arbejde, der er nedlagt i det foreliggende Forslag, og ligeledes min Glæde over, at der nu er Udsigt til at faa Retsplejeloven, saaledes som den er ændret ved mange senere Love, optrykt, saa man vil kunne se, hvorledes den lyder. Nu er det selv for Jurister overordentlig vanskeligt at finde ud af det; og hvordan skal det saa ikke gaa for Lægmand? Jeg er imidlertid ganske klar over, at Reformerne vil ikke være afsluttet med denne Revisionslov; vi maa belave os paa, at der endnu adskillige Gange vil komme fra den til enhver Tid siddende Justitsminister Forslag om Ændringer i Retsplejeloven. Efterhaanden som Tiden gaar og Erfaringerne indhøstes, kan det ikke være andet, end at der trænger sig Krav frem om Ændringer, saa hist og saa her. Og jeg vil i denne Forbindelse sige, at de Mænd, der staar i Arbejdet i det praktiske Liv med Retsplejeloven, specielt tænker jeg paa Retterne og navnlig de kollegiale Retter, bør, forekommer det mig, høres, inden vi vedtager dette Forslag; inden vi beslutter os til de Ændringer, der kan være Spørgsmaal om, bør man i videre Udstrækning, end det allerede er sket, høre selve Retternes Mening om Sagen. Men det kan vi jo komme nærmere ind paa ved Behandlingen i Udvalget; jeg vil bare gøre det som en almindelig Bemærkning.

Det vigtigste Spørgsmaal, der efter min Mening foreligger, og det, der har vakt mest Interesse i Offentligheden, er Spørgsmaalet om offentlig Votering i Højesteret. Der maa jeg straks erklære, at jeg i Modsætning til de to ærede Ordførere, der har talt, maa sige — jeg mener her ogsaa at kunne tale paa største Delen af mit Partis Vegne —, at her er jeg imod den højtærede Justitsminister.

For at indføre offentlig Votering i Højesteret har man anført navnlig tre

Grunde. Den første Grund skulde være den, at Tilliden til Højesteret vilde vokse, naar Voteringen kom til at foregaa offentligt, saa hver enkelt Dommers Motiver blev lagt klart frem for Offentligheden. Det forekommer mig, at dette Hensyn til Tilliden til Højesteret i Offentligheden ikke har nogen syndelig Vægt, al den Stund vi er saa heldige her i Landet, at vor Højesteret nyder i alle Kredse af Befolkningen en kvalificeret Agtelse. Ogsaa vi Jurister, som fra Tid til anden kan se paa Højesterets Afgørelser som noget, der kan være i høj Grad angribeligt i enkelte Tilfælde, bøjer os, naar Højesteret har talt, ikke fordi vi ikke godt ved, at Højesteret bestaar af skrøbelige Mennesker, som kan fejle ligesom vi andre, men fordi det er godt, at der kommer Punktum for enhver Strid om et eller andet Spørgsmaal, og fordi vi har den Tillid til Højesteret, at i alle Tilfælde vil Højesterets Flertals Afgørelse ikke være faldet ud, som den gør, uden at der har været ganske overordentlig vægtige Grunde derfor. Saa den første Grund til at gaa til offentlig Votering, den at styrke Tilliden til Højesteret i Befolkningen, anser jeg for nærværende Tid og forhaabentlig langt ud i Fremtiden for at være uden Betydning.

Saa har man anført Hensynet til Højesteret og til Højesteretsdommerne selv, at det maa være godt for de gode Dommere at komme til at lade deres Lys skinne, og at det vilde gælde om de mindre gode Dommere, der kan være kommet, eller som er blevet siddende for længe, at de gennem offentlig Votering paa en Maade vilde faa et Vink om, at nu er det paa Tide at gaa frivilligt. Jeg maa sige, at dette Argument spiller heller ingen Rolle for mig, Jeg nærer den Anskuelse, at i al Almindelighed vil Dommernes Votering foregaa bedst og friest, naar den foregaa uden Offentlighedens Indblanding heri; og den Lejlighed til for særlig fremragende Dommere at komme til at glimre og agere overfor Offentligheden ved offentlig Votering føler jeg mig ikke tiltalt af, lige saa lidt som det Hensyn, at mulig mindre gode Dommere kunde blamere sig, tiltaler mig.

Det eneste, jeg synes der med nogen Vægt kunde tale for offentlig Votering, var, om man i Befolkningen kunde faa en bedre Begrundelse af, hvad Højesteret har ment at burde slaa fast. Men der maa jeg for det første sige, at tænker vi paa den almindelige Lægmand her i Landet, saa er det en tvivlsom Fordel for ham at faa de enkelte Dommers Votering og Motiver; det vil være mere praktisk og lettere for